NORAKSTS
Lieta Nr. A42535906
A 3407-07/6

# SPRIEDUMS
## Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007. gada 13.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
tiesnese E.Apīne,
piedaloties pieteicējai *Z.P.* un zvērināta advokāta palīgam Henrikam Greckim, juridiskās palīdzības sniegšanai *Z.P.*,
atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Krimuldas pagasta padomes – pārstāvei Laimai Kesterei,
atklātā tiesas sēdē Antonijas ielā 6, Rīgā 2007.gada 27.novembrī izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *Z.P.* un *A.P.* pieteikumu par Rīgas rajona Krimuldas pagasta padomes 2006.gada 29.septembra lēmuma Nr.12 (5.punkts) atcelšanu.

## Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 29.septembrī Krimuldas pagasta padome pieņēma lēmumu Nr.12 (5.punkts), ar kuru anulētas ziņas par deklarēto dzīvesvietu */dzēsts mājas nosaukums/* Ragana, Krimuldas pagasts, Rīgas rajons, *Z.P.* un viņas nepilngadīgajam dēlam *A.P.*

[2] 2006.gada 24.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *Z.P.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums, kurā lūgts atcelt Krimuldas pagasta padomes 2006.gada 29.septembra lēmumu Nr.12 (5.punkts) (turpmāk arī – Lēmums). Pieteikumā pieteicēja norāda, ka Lēmums ir nepamatots un prettiesisks.

Nekustamā īpašuma */dzēsts mājas nosaukums/* ēka pieder *T.D.*, taču zemes gabals, uz kura atrodas ēka, pieder pieteicējas tēvam *M.P.*. 2005.gada 28.aprīlī pieteicēja ar dēlu deklarēja dzīvesvietu šajā īpašumā */dzēsts mājas nosaukums/*, Raganā, Krimuldas pagastā, Rīgas rajonā ar *T.D.* atļauju un dzīvesvietas deklarēšana notika saskaņā ar likuma „Par dzīvesvietu deklarēšanu" prasībām.

Pieteicēja norāda, ka *T.D.* 2006.gada 21.augusta iesniegumā Krimuldas pagasta padomei ir sniegusi nepatiesas ziņas, ka *T.D.* neesot devusi atļauju dzīvesvietas deklarēšanai viņai piederošajā nekustamajā īpašumā.

Tāpat pieteicēja norāda, ka starp viņu un *T.D.* bijusi noruna, ka pieteicēja ar dēlu var apmesties un deklarēt dzīvesvietu *T.D.* piederošajā nekustamajā īpašumā.

[3] 2006.gada 8.novembrī Administratīvajā rajona tiesā no Krimuldas pagasta padomes (turpmāk arī – atbildētājs) saņemti rakstveida paskaidrojumi.

Paskaidrojumos atbildētājs norāda, ka 2006.gada 21.augustā Krimuldas pagasta padome saņēmusi *T.D.* iesniegumu anulēt ziņas par deklarēto dzīvesvietu *Z.P.* un *A.P.*, jo *T.D.* kā īpašniece nav devusi piekrišanu minētām personām dzīvot un deklarēt dzīvesvietu viņas īpašumā.

Atbildētājs norāda, ka, pārbaudot ziņas, konstatēts, ka nekustamais īpašums „Krimuldas aptieka" pieder *T.D.*, īpašuma tiesības nostiprinātas Rīgas rajona zemesgrāmata nodalījumā Nr.458., žurnāls Nr.300000800270; ar Krimuldas pagasta padomes 2003.gada 27.februāra lēmumu „Par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā" zemes gabalam un ēkām, kas atrodas uz šīs zemes piešķirta vienota adrese */dzēsts mājas nosaukums/*.

2005.gada 28.aprīlī pieteicēja deklarējusi dzīvesvietu sev un dēlam *A.P.* */dzēsts mājas nosaukums/*, Ragana, Krimuldas pagasts, Rīgas rajons, norādot dzīvesvietas deklarācijas tiesisko pamatu radniecību ar *M.P.*

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumā ietverto prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka pati deklarēšanās veidlapu nav aizpildījusi, to darījusi pašvaldības darbiniece. Viņas tēvam *M.P.* bijusi izsniegta pilnvara no *T.D.* ar atļauju rīkoties ar īpašumu */dzēsts mājas nosaukums/*. Tēvam arī piederējusi zeme zem ēkas, tāpēc norādījusi, ka starp viņu un īpašnieku pastāv radniecības attiecības.

Tad, kad pieteicējas tēvs ēku atsavinājis, jaunā īpašniece mutiski atļāvusi pieteicējai tur mitināties, taču līguma nav bijis noslēgts. Taču, kad *T.D.* ēku pārdevusi tālāk, viss mainījies, arī ēka pārveidota par nedzīvojamo. Tur tagad ir frizētava, bet nav kur dzīvot. Pieteicēja bijusi spiesta telpas atbrīvot, savas mantas dabūjusi atpakaļ tikai daļēji. Tagad pieteicēja ar bērnu dzīvo Baldonē.

[5] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto.

## Motīvu daļa

Tiesa, iepazīstoties ar administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumiem un pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[6] Ar Lēmumu pieteicējai un viņas nepilngadīgajam dēlam *A.P.* anulētas ziņas par deklarēto dzīvesvietu īpašumā */dzēsts mājas nosaukums/*, kas atrodas Raganā, Krimuldas pagastā, Rīgas rajonā, pamatojoties uz Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12.panta pirmās daļas 1.punktu.

Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *„ziņas par deklarēto dzīvesvietu iestāde anulē, ja dzīvesvietas deklarētājs vai viņa*

*likumiskais pārstāvis, vai dzīvesvietas deklarētāja vai viņa likumiskā pārstāvja pilnvarota persona, deklarējot dzīvesvietu, sniegusi nepatiesas ziņas”.*

Tādējādi tiesai sākotnēji jāpārbauda, vai pieteicējai ir bijis tiesisks pamats dzīvot un deklarēties dzīvesvietā */dzēsts mājas nosaukums/* Ragana, Krimuldas pagasts, Rīgas rajons.

[7] Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta otrā daļa nosaka, ka *personai ir tiesisks pamats apmesties uz dzīvi noteiktā nekustamā īpašumā, ja tai pieder šis nekustamais īpašums, attiecībā uz to ir noslēgts īres vai nomas līgums vai šā īpašuma lietošanas tiesības tā ieguvusi uz laulības, radniecības, svainības vai cita likumiska vai līgumiska pamata.*

Tātad persona var iegūt tiesisku pamatu apmesties uz dzīvi noteiktā nekustamā īpašumā, kā arī deklarēt tur savu dzīves vietu, ja:

1) personai attiecīgais nekustamais īpašums ir īpašumā,
2) persona šo nekustamo īpašumu īrē,
3) persona ieguvusi lietošanas tiesības uz laulības, radniecības vai svainības vai citu likumisku vai līgumisku attiecību pamata.

Lietā nav strīda, ka pieteicējas tēvam *M.P.* pieder īpašuma tiesības uz zemes gabalu 0,2786 ha platībā ar nosaukumu */dzēsts mājas nosaukums/*, kas atrodas Rīgas rajonā, Krimuldas pagastā, Raganā. Taču lietā ir strīds, vai zemes gabala piederība ir atzīstama par tiesisko pamatu dzīvesvietas deklarēšanai konkrētā adresē, ko tiesa uzskata par nepieciešamu pārbaudīt.

[8] Dzīvesvietas deklarēšana personai ir saistīta ar konkrētu dzīvesvietu un personas sasniedzamību tajā. Tā Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmā daļa nosaka, ka *dzīvesvieta ir jebkura personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.* No minētā tiesa secina, ka priekšnoteikumi dzīvesvietas identificēšanai ir sekojoši:

1) tas ir nekustams īpašums;
2) persona tajā ir labprātīgi apmetusies;
3) personai ir nodoms izvēlētajā vietā dzīvot un būt sasniedzamai tiesiskajās attiecībās ar valsti;
4) personai ir tiesisks pamats konkrēta nekustamā īpašuma izvēlei.

Vienlaikus par būtisku atzīstams priekšnoteikums, ka vienlaikus ir jāpastāv visu tiesas konstatēto apstākļu kopumam, lai kādu nekustamu īpašumu atzītu par dzīvesvietu, kurā, bez tam, personai ir tiesības deklarēties. Minēto apliecina arī šīs tiesību normas gramatiskā izpratne, t.i., salikta pakārtota teikuma veidojums un saikļa “un” lietošana.

Tātad tiesai ir jāpārbauda, vai, deklarējot savu un sava nepilngadīgā bērna dzīves vietu īpašumā */dzēsts mājas nosaukums/* 2005.gada 28.aprīlī, pieteicējai ir bijis tiesisks pamats to darīt, kā norādīts dzīvesvietas deklarācijā (lietas 19.lapa).

[9] Kā redzams no 2005.gada 28.aprīļa dzīvesvietas deklarācijas, tad tajā kā tiesiskais pamats dzīvesvietas deklarēšanai ir ticis norādīts *"radniecība ar M.P."* (lietas 19.lapa).

Lietā nav strīda, ka pieteicējai vai viņas nepilngadīgajam dēlam, kura likumiskās intereses pieteicēja pārstāv, 2005.gada 28.aprīlī nav bijušas un šobrīd nav īpašuma tiesību ne uz zemes gabalu, ne ēkām */dzēsts mājas nosaukums/*. Tāpat lietā nav strīda, ka pieteicējai 2005.gada 28.aprīlī nav bijis noteiktā kārtībā noformēts īres līgums par dzīvojamās telpas īri īpašumā */dzēsts mājas nosaukums/*.

Taču tiesai ir jāpārbauda, vai pieteicējas norādītā radniecība ar *M.P.* varēja kalpot par tiesisku pamatu personas deklarēšanai dzīvesvietā */dzēsts mājas nosaukums/*.

No lietā esošā Krimuldas pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr.458 redzams, ka pieteicējas tēvam *M.P.* ir piederējušas arī īpašuma tiesības uz ēku, kas atradās uz zemes gabala 0,2786 ha platībā ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/* (lietas 15.-17.lapas). 2004.gada 23.aprīlī *M.P.* minēto īpašumu ir atsavinājis *T.D.* un 2004.gada 3.augustā ir noticis pirkuma līguma nostiprinājums zemesgrāmatā.

Tātad 2005.gada 28.aprīlī pieteicēju un viņas nepilngadīgo dēlu nesaistīja radniecība ar ēkas */dzēsts mājas nosaukums/* īpašnieku, jo *M.P.* par tādu vairs nebija uzskatāms.

Tāpēc tiesa uzskata par nepieciešamu pārbaudīt, vai radniecība ar nekustamā īpašuma – zemes gabala īpašnieku – var būt par pamatu dzīvesvietas deklarēšanai šajā īpašumā.

[10] Tiesas ieskatā radniecība ar zemes gabala īpašnieku nevar kalpot par pamatu dzīvesvietas deklarācijai konkrētā adresē, jo nav konstatējams Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmajā daļā norādīto nosacījumu kopums, t.i.:

[10.1] ja īpašumā ir "zemes gabals", tad vispārpieņemtā izpratnē to nevar uzskatīt par dzīvesvietu. Zemes gabalā (bez ēkas) pastāvīgi dzīvot nav iespējams, jo konkrētajā gadījumā uz zemes gabala esošās ēkas pieder citai personai un pieteicējai ar viņas nepilngadīgo bērnu nav tiesības tās lietot;

[10.2] pieteicējai nav tiesiskas saistības ar ēkas īpašnieku – nav tiesiski noslēgta īres līguma, kā arī lietā konstatēts, ka telpas nav derīgas dzīvošanai. Par tiesisko saistību nav uzskatāms pieteicējas pieminētais pilnvarojums no bijušās ēkas īpašnieces *T.D. M.P.*, jo pilnvarojums rada saistības starp tās izdevēju un pilnvarnieku tikai pilnvardevēja dotā uzdevuma robežās. Ja *T.D.* nebija uzdevusi pieteicējas tēvam *M.P.* nodibināt īres tiesiskās attiecības ar pieteicēju, tad radniecība ar ēkas īpašnieces pilnvarnieku nav uzskatāma par tiesisko pamatu dzīvesvietas deklarēšanai Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta otrās daļas izpratnē.

Vērtējot augstākminētos argumentus kopsakarā ar citiem lietas apstākļiem, tiesa uzskata atbildētāja lēmumu par pamatotu un pieteicējas prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – par noraidāmu.

[11] Vienlaikus tiesa uzskata par nepieciešamu norādīt, ka ziņu anulēšana par deklarēto dzīvesvietu nav uzskatāma par sodu, bet gan valsts realizētu kontroles funkciju, lai ikviena persona būtu sasniedzama tās tiesiskajās attiecībās ar valsti un taptu realizēts Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pantā noteiktais likuma mērķis. Piemērojot Dzīvesvietas deklarēšanas likuma normas, būtiski ir apzināties, ka dzīvesvietas deklarācijas adrese atspoguļo to dzīvesvietu, kur persona gan mitinās, gan saņem pasta sūtījumus. Attiecībā uz pieteicēju ir secināms, ka radniecība ar zemes gabala */dzēsts mājas nosaukums/* īpašnieku nespēj nodrošināt dzīvesvietas deklarēšanu konkrētā adresē, kā rezultātā netiek izpildīts Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmajā daļā nepieciešamais priekšnoteikums.

Ja persona vēlas tapt deklarēta īpašumā */dzēsts mājas nosaukums/*, vispirms ir jāatrisina šī jautājuma civiltiesiskā puse, iegūstot tiesības īpašumā mitināties un deklarēt tur savu dzīvesvietu. Kamēr šāds apstāklis netiek konstatēts, iestādei nav pamata deklarācijas ieraksta atjaunošanai.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda:**

noraidīt *Z.P.* un *A.P.* pieteikumu par Rīgas rajona Krimuldas pagasta padomes 2006.gada 29.septembra lēmuma Nr.12 (5.punkts) atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese /paraksts/ E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas
tiesnese _____E.Apīne
Rīgā, 2007.gada 13.decembrī